

บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครู

นายประยุทธ กุศลสาร

001558

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำถามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

I1bA03AA7

THE ROLE OF THAI LANGUAGE DEPARTMENT HEADS
IN TEACHERS COLLEGES

Mr. Prayuth Kuisakorn

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์ระพี นาคทรัพย์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครู

ชื่อ

นายประยุทธ์ กุศลสาร แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2516

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครู มีวัตถุประสงค์

คือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครู ทั้งในด้านการจัดการและบริหาร ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหัวหน้าหมวดวิชาที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทย.

2. เพื่อสำรวจความเห็นของครูอาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาภาษาไทย เพื่อทราบข้อเท็จจริงและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ตลอดจนข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนและการบริหารงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย.

วิธีการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบ แบบประเมินค่า และแบบเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี โดยส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและครูอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครูทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม 29 แห่ง ได้แบบสอบถามคืนจากหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 93.10 และได้จากครูอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครูคิดเป็นร้อยละ 76.62 แลวนำค่าตอบมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พื้นฐานและประสบการณ์ของหัวหน้าหมวดวิชาและของครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทย

1.1 หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยอายุเฉลี่ย 39.22 ปี เป็นหญิง 13 คน เป็นชาย 14 คน เป็นโสด 6 คน สมรส 21 คน มีวุฒิคำสุดปริญญาตรีทางการศึกษา และ วุฒิปริญญาโททางการศึกษาเป็นวุฒิสูงสุด เคยทำการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉลี่ย 13.89 ปี และเคยทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยมาแล้วโดยเฉลี่ย 7.26 ปี หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่เคยได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ และทำงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชามาแล้ว จำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 10.78 ชั่วโมง และจำนวนชั่วโมงปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 25.52 ชั่วโมง

1.2 ครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทยอายุเฉลี่ย 30.60 ปี เป็นหญิง 130 คน เป็นชาย 70 คน เป็นโสด 106 คน สมรส 94 คน มีวุฒิคำสุดปริญญาตรีทางการศึกษา และวุฒิปริญญาโททางการศึกษาเป็นวุฒิสูงสุดเคยทำการสอนภาษาไทยมาแล้วโดยเฉลี่ย 5.30 ปี ครูอาจารย์ในหมวดวิชาส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ ฝึกงานและเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิชาภาษาไทยและความรู้ทั่วไป จำนวนชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 12.71 ชั่วโมง และจำนวนชั่วโมงปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 28.55 ชั่วโมง

2. การปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย

2.1 งานที่หัวหน้าหมวดวิชาส่วนใหญ่ทำด้วยตนเองและทำร่วมกับผู้อื่นคือ

2.1.1 งานติดต่องานประสานงานและธุรการ

2.1.2 งานบริหารบุคลากรทางวิชาการในหมวดวิชา

2.2 งานที่หัวหน้าหมวดวิชาส่วนใหญ่ทำร่วมกับผู้อื่นคือ

2.2.1 งานเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน

2.2.2 งานส่งเสริมประสิทธิภาพของครูอาจารย์ในหมวดวิชา

2.2.3 งานส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนและนักศึกษา

2.2.4 งานวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนและนักศึกษา

2.2.5 งานจัดบริการวัสดุอุปกรณ์

2.2.6 งานฝึกสอนของนักเรียนและนักศึกษา

2.3 งานที่หัวหน้าหมวดวิชาส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำคือ

- 2.3.1 งานนิเทศการสอนและปรับปรุงการสอนของครูอาจารย์ในหมวดวิชา
- 2.3.2 งานควบคุมดูแลการสอนของครูอาจารย์ในหมวดวิชา
- 2.3.3 งานติดตามและประเมินผลงานของครูอาจารย์ในหมวดวิชา

การปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาทั้งหมดดังกล่าวมานี้ หัวหน้าหมวดวิชาส่วนใหญ่ทำร่วมกับผู้อื่น

3. คุณภาพการปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาในความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและของครูอาจารย์ในหมวดวิชาส่วนใหญ่แล้ว มีความเห็นสอดคล้องกัน และโดยเฉลี่ยแล้วคุณภาพการปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาอยู่ในเกณฑ์พอใช้

4. ปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย คือ

4.1 หัวหน้าหมวดวิชาและครูอาจารย์ในหมวดวิชามีงานพิเศษอื่น ๆ ที่จะต้องปฏิบัติมาก จึงทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานของหมวดวิชาได้อย่างเต็มที่

4.2 ขาดการประชุมปรึกษาหารือ และขาดการวางแผนงานร่วมกันระหว่างหัวหน้าหมวดวิชากับครูอาจารย์ในหมวดวิชา

4.3 ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ หนังสือ ตำรา และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับหมวดวิชา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Role of Thai Language Department Heads in
 Teachers Colleges

Name Mr. Prayuth Kuisakorn
 Department of Secondary Education

Academic Year 1973.

ABSTRACT

The purposes of this study were:

1. To investigate problems and facts concerning the work and the responsibility of the Thai Language Department Heads in Teachers Colleges through out their academic and administrative work; and also to investigate their points of view and recommendations towards the learning and teaching of the Thai Language.

2. To investigate the Thai Language teachers' opinions towards problems and facts concerning the teaching and learning of the Thai Language and the work and the responsibility of the Thai Language Department Heads including their recommendations which should be helpful for improving the teaching and learning of the Thai Language and the administration of the Thai Language Department Heads.

Procedure.

Three types of questionnaires were used; the multiple choice, the rating scale and the open-end. They were sent to Thai Language Department Heads and their staff members in 29

teachers Colleges either in central or provincial area. 93.10% of the questionnaires were returned from the Heads and 76.92% of the questionnaires from the staff members. The data were computed by percentages, means and standard deviations.

Findings.

1. Educational backgrounds and experiences of the Thai Language Department Heads and their staff members.

1.1 The average age of the Thai Language Department Heads was 39.22 years. There were 27 of them; 13 women and 14 men. 21 of them were married, and the rest remained single. Their lowest degree was Bachelor of Education and the highest one was Master of Education. On the average, they have taught the Thai Language for 13.89 years but have been in responsibility of the Thai Language Department Heads for only 7.26 years. Most of them used to have permission for both their further study and their visit to places for observative purposes. They also have participated the Thai Language Seminar. In the average, they taught 10.78 hours a week and their official work was 25.52 hours a week.

1.2 The average age of the Thai Language teachers was 30.60 years. There were 200 of them; 130 women and 70 men. 94 of them were married and the rest remained single. Their lowest degree was Bachelor of Education and the highest one was Master of Education. On the average, they have taught the Thai Language for 5.30 years. Most of them never got permissions for their further study, their observation or their academic training. On the average, they

taught 12.71 hours a week and their official work was 28.55 hours a week.

2. The work and responsibility of the Thai Language Department Heads.

2.1 Most of the Thai Language Department Heads did the above indicated work both by themselves and the their staff members, the work was:

- 2.1.1 Offering information service and official affairs.
- 2.1.2 Providing academic workshop for their staff members.

2.2 The work which most of the Thai Language Department Heads did with their staff members was:

- 2.2.1 The preparation before the school begins.
- 2.2.2 The encouragement for the efficiency of the staff members.
- 2.2.3 The encouragement for the students' efficiency of Thai Language learning.
- 2.2.4 The evaluation of the students' knowledge.
- 2.2.5 The provision of the teaching materials.
- 2.2.6 The provision of the students teaching.

2.3 The work which most of the Thai Language Department Heads never did was:

- 2.3.1 The supervision and the improvement of the teaching of the staff members.

2.3.2 The controlling work for the staff members' teaching.

2.3.3 The follow up and the evaluation of the staff members' work.

In general, most of the Thai Language Department Heads did their above indicated work with their staff members.

3. Both the Thai Language Department Heads and their staff members had the same point of view in evaluating the efficiency of the work and the responsibility of the Thai Language Department Heads. On the average, the work and the responsibility of the Thai Language Department Heads was fair.

4. The important problems in working of the Thai Language Department Heads were

4.1 The Thai Language Department Heads and their staff members had much work besides their responsibility in the teaching to do. This was the obstacles for Teaching.

4.2 The conference and the cooperation for planning the work between the Thai Language Department Heads and their staff members were scarcely done.

4.3 There was a shortage for the budget providing books, textbooks and the Thai Language teaching materials.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากหลายท่าน

คือ

ศาสตราจารย์ ดร. จรุงทัศน์ พุกกะมาน หัวหน้าแผนกวิชามัธยมศึกษา ที่ได้ให้
ข้อคิดเห็นและอนุเคราะห์อย่างยิ่ง

อาจารย์ชั้นพิเศษ รุประนีย์ นาคทรพรพ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาให้
คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งงานวิจัยนี้สำเร็จ
สมบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง วรรณสุต ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แจงเกี่ยวกับวิธี
การทางสถิติอย่างยิ่ง

อาจารย์สมพงษ์ ศิริเจริญ รองอธิบดีกรมการฝึกหัดครู ที่ได้กรุณาออกหนังสือแนะนำส่ง
แบบสอบถาม ซึ่งเป็นผลทำให้ได้รับความร่วมมืออย่างยิ่งจากผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษา
ไทย ในวิทยาลัยครูทุกแห่งที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

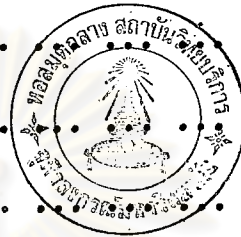
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณ และ
ขอบคุณทุกท่านที่กล่าวนามมานี้ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ประบุษ กุศลสาร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ท
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
คำจำกัดความ	9
ประโยชน์ของการวิจัย	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความเป็นมาของหัวหน้ามหาวิทยาลัย	10
เอกสารและงานวิจัยในประเทศ	16
เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศ	34
3. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	45
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
5. บทสรุป	119
อภิปรายผลการวิจัย	134
ข้อเสนอแนะ.....	140

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม 144

ภาคผนวก 149

ประวัติการศึกษา 179

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. งานเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน	57
2. งานนิเทศการสอนและปรับปรุงการสอนของครูอาจารย์ในมหาวิทยาลัย	61
3. งานควบคุมดูแลการสอนของครูอาจารย์ในมหาวิทยาลัย... .. .	65
4. งานติดตามและประเมินผลงานของครูอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ...	69
5. งานส่งเสริมประสิทธิภาพของครูอาจารย์ในมหาวิทยาลัย	72
6. งานส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนและนักศึกษา... .. .	75
7. งานวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนและนักศึกษา... .. .	79
8. งานติดต่อประสานงานและธุรการ	83
9. งานจัดบริการวัสดุอุปกรณ์	87
10. งานบริหารบุคคลทางวิชาการในมหาวิทยาลัย... .. .	90
11. งานฝึกสอนของนักเรียนและนักศึกษา	93
12. สรุปความคิดเห็นของหัวหน้ามหาวิทยาลัยและครูอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้ามวค วิชา	123

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย